

HA(fil.) - bachelor (BSc) i erhvervsøkonomi og filosofi

Præambel

I henhold til § 30 i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen), jf. BEK nr. 674 af 16. juni 2014; § 29 i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen); § 27 i bekendtgørelse nr. 666 af 24. juni 2012 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen); og § 19 i bekendtgørelse nr. 250 af 15. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse ved universitetsuddannelser (karakterbekendtgørelsen) har dekanen for uddannelse efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er bachelor (BSc) i erhvervsøkonomi og filosofi. Den engelske betegnelse er Bachelor of Science (BSc) in Business Administration and Philosophy. Uddannelsen giver endvidere ret til at anvende HA(fil.) som betegnelse for uddannelsen.

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet for erhvervsøkonomi og filosofi

Stk. 3. Bacheloruddannelsen er et fuldtidsstudium på 3 år normeret til 180 ECTS-point. Fristen for at afslutte uddannelsen er normeret studietid + 1 år efter den studerende har påbegyndt den enkelte uddannelse. Evt. orlovsperioder tæller ikke med i den angivne tidsramme.

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Formål

§ 2. Den erhvervsøkonomiske/filosofiske bacheloruddannelse, HA(fil.), er en videregående teoretisk uddannelse, der har til formål at uddanne bachelorer, der igennem indsigt i de begrebsmæssige og historiske forudsætninger for erhvervsøkonomiske problemstillinger, specielt i relation til filosofiske grundstandpunkter og argumenter, kan løse arbejdsopgaver, hvortil der kræves særlig analytisk, kommunikativ og begrebsmæssig kompetence.

Stk. 2. Dette formål søges realiseret ved igennem studiet at præsentere den studerende for filosofiske tekster, problemstillinger, argumenter og teorier, for grundlæggende økonomiske teoridannelser og udviklingstræk i forholdet mellem samfund, filosofi og økonomi samt for en række temaområder, hvor erhvervsøkonomiske og filosofiske problemstillinger kommer i interaktion med hinanden.

Stk. 3. Bacheloruddannelsen skal give kompetence til behandling og løsning af tværgående problemkredse for erhvervsøkonomi og filosofi.

Kompetenceprofil

§ 3. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for uddannelsen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt [her på e-campus](#).

Indhold og struktur

§ 4. De enkelte kursers omfang i ECTS (30 ECTS pr. semester) og deres placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i [det elektroniske kursusatalog](#). Direkte links findes i nedenstående skema.

Stk.2. Uddannelsen omfatter økonomiske og filosofiske kursusforløb samt en række integrationsfag. Centralt på studiet står afsluttende årsprojekter hvor der arbejdes med integrationen af erhvervsøkonomi og filosofi.

1. semester

Kursus	ECTS
Filosofisk metode og argumentation	7.5
Virksomheden i samfundet	7.5
Filosofi i praksis	7.5
Mikroøkonomi	7.5

2. semester

Kursus	ECTS
Etik og ansvarlighed	7.5
Marketing og forbrugets æstetik	7.5
Regnskab og økonomistyring	7.5
1. årsprojekt og videnskabsteori	7.5

3. semester

Kursus	ECTS
Erkendelse og økonomisk filosofi	7.5
Ledelsesfilosofi	7.5
Organisationsteori	7.5
Finansiering	7.5

4. semester

Kursus	ECTS
Organiseringsfilosofi	15
Metode	7.5
Makroøkonomi og samfundsansvar	7.5

5. semester

Kursus	ECTS
Valgfag	22.5
Strategi	7.5

6. semester

Kursus	ECTS
Samtidsfilosofi: Human kapital	15
Bachelorprojekt	15

I alt 180 ECTS

Prøver

§ 5. Uddannelsen omfatter nedenstående prøver. De enkelte prøvers læringsmål og eksamensbestemmelser findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). I skemaet nedenfor er der indsat direkte links til de enkelte prøver.

1. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Filosofi i praksis essayprøve	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Mikroøkonomi	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5
Virksomheden i samfundet	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Filosofisk metode & argumentation	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5

2. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Etik og ansvarlighed	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Marketing and Aesthetics	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Regnskab og økonomistyring	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5
1. årsprojekt og videnskabsteori	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5

3. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Erkendelse og økonomisk filosofi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5
Ledelsesfilosofi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Organisationsteori	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Finansiering	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 30% Skriftlig stedprøve 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve	7.5	7.5

4. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Organiseringsfilosofi	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	15	15
Metode	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Makroøkonomi og samfundsansvar	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5

5. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Valgfag	Se den enkelte kursusbeskrivelse	Se den enkelte kursusbeskrivelse	Se den enkelte kursusbeskrivelse	22,5	Se den enkelte kursusbeskrivelse
Strategi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5

6. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Samtidsfilosofi: Human kapital	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15	15
Bachelorprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15	15

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller krav om aktiv undervisningsdeltagelse, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#), følg linket nedenfor.

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Erkendelse og økonomisk filosofi	2
Ledelsesfilosofi	1

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Metode	0

Censorkorps

§ 6. Uddannelsen hører under censorkorpset for de erhvervsøkonomiske uddannelser.

Beståkrav

§ 7. De generelle beståkrav fremgår af § 26.

Stk. 2. For at bestå prøven i Finansiering, der er opdelt i delprøver, kræves det, at karakteren for de enkelte delprøver er mindst 00.

§§ 8.-10. (Benyttes ikke.)

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for bacheloruddannelser

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studielederen, de fagansvarlige og fagenes undervisere. Studienævnet godkender plan for tilrettelæggelse af undervisningen.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og sætninger på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog. Studienævnet kan fravige denne regel.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til studiesekretariatet senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige stedprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.) og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesopgaver og krav om aktiv undervisningsdeltagelse

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere opgavebesvarelser til bedømmelse (såkaldte obligatoriske godkendelsesopgaver). Det er en forudsætning, for at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske godkendelsesopgaver er afleveret og bedømt "Godkendt" inden en fastsat frist. De nærmere bestemmelser om opgavernes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist mangler at få godkendt én eller flere opgaver i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte opgaver i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver. Dette forudsætter dog, at den studerende har gjort forsøg i alle stillede opgaver, medmindre det kan godtgøres at manglende aflevering skyldes sygdom eller lignende.

Stk. 3. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at deltagelse i undervisningen i nærmere specificeret omfang og

form, er en forudsætning for, at den studerende kan indstille sig til og deltage i prøven i kurset; der vil være tale om afgrænsede dele af undervisningen (fremlæggelsesseminarer, caseforløb og lign.). De nærmere bestemmelser fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus, jf. også § 27, stk. 3.

Til- og framelding til fag og prøver

§ 14. Inden påbegyndelsen af hvert studieår tilmeldes den studerende fag eller fagelementer på uddannelsens relevante studietrin svarende til 60 ECTS-point. Tilmelding skal ske, uanset at en studerende mangler at bestå fag fra tidligere studieår.

Stk. 2. Studiechefen kan framelde en studerende til et eller flere fag eller fagelementer, jf. stk. 1, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold (konkrete, individuelle forhold hos den enkelte studerende), herunder funktionsnedsættelse, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret studietid.

Stk. 3. Hvis en studerende er frameldt et eller flere fag eller fagelementer i et studieår eller et semester, jf. stk. 2, vil faget eller fagelementerne indgå i opgørelsen af ECTS-point efter stk. 1 i den studerendes følgende studieår eller semester.

Stk. 4. Ved udvælgelse til valgfag anvendes lodtrækning blandt de studerende, der opfylder betingelserne for at kunne tage det pågældende valgfag, hvis der er flere ansøgere til faget, end der er pladser til rådighed.

Stk. 5. Den studerende er automatisk tilmeldt til prøven eller prøverne, når den studerende er tilmeldt et fag eller fagelement, hvortil der er tilknyttet en eller flere prøver. Framelding kan ikke finde sted, og der er brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, medmindre der er dispenseret i medfør af stk. 6. Opfylder den studerende ikke de af universitetet fastsatte forudsætninger for at deltage i prøven, jf. § 13, stk. 1 og 3, er der brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, medmindre der er dispenseret i medfør af stk. 6.

Stk. 6. Studienævnet kan dispensere fra reglerne i stk. 5, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Samtidig kan en studerende automatisk tilmeldes til et nyt prøveforsøg. Frister for indsendelse af dispensationsansøgninger fastsættes på studenterintranettet.

Stk. 7. Studerende, der har fået dispensation efter stk. 6 til ikke at deltage i første ordinære prøve på grund af sygdom eller andre usædvanlige forhold, er omfattet af de regler, der gælder for studerende, som ikke har bestået den ordinære prøve.

Stk. 8. Frist for tilmelding til en prøve, der er tilknyttet et fag eller fagelement, som den studerende ikke er tilmeldt, er fastsat på studenterintranettet.

Stk. 9. Studienævnet kan dispensere fra regler om tilmelding, jf. stk. 8, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Førsteårsprøven

§ 14A. I henhold til §§ 15-17 i eksamensbekendtgørelsen gælder de i stk. 2-6 nævnte særlige bestemmelser for førsteårsprøven.

Stk. 2. Inden udgangen af første studieår skal den studerende for at kunne fortsætte uddannelsen deltage i de i § 5 nævnte prøver på 1. studieår.

Stk. 3. For uddannelser, der begyndes 1. september, meddeles resultatet af første prøveforsøg inden 1. august det efterfølgende år. Hvis den ordinære prøve ikke er bestået, tilmeldes den studerende automatisk til omprøve i samme eksamenstermin, dog senest i august, og resultatet heraf skal være meddelt den studerende senest inden udgangen af september. For uddannelser, der begyndes 1. februar, meddeles resultatet af første prøveforsøg, senest inden den 1. februar det efterfølgende år.

Stk. 4. Har den studerende ikke bestået prøverne i overensstemmelse med stk. 5, bortfalder adgangen til yderligere eksamensforsøg, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 5. De i stk. 2 omhandlede prøver skal være bestået senest inden udgangen af andet studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte på uddannelsen. De generelle beståkrav fremgår af § 26, og evt. studiespecifikke beståkrav fremgår af § 7.

Stk. 6. Studienævnet kan for den enkelte studerende dispensere fra de tidsfrister, der er fastsat i stk. 2-5, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Omprøve

§ 15. På uddannelser, hvor der er eksamenstermin i slutningen af efterårssemesteret, skal studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, automatisk tilmeldes til omprøve (2. prøveforsøg) i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf, dog senest i februar. På uddannelser, hvor der er eksamenstermin i slutningen af forårssemesteret, skal studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, automatisk tilmeldes til omprøve (2. prøveforsøg) i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf, dog senest i august. Framelding kan ikke finde sted, og der er brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, hvis den studerende ikke deltager i prøven, medmindre der er dispenseret i medfør af § 16, stk. 1.

Stk. 2. På uddannelser, hvor der er flere eksamensterminer end i stk. 1, skal studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, automatisk tilmeldes til omprøve (2. prøveforsøg) snarest muligt, dog senest 6 måneder efter afholdelse af den ordinære prøve. Framelding kan ikke finde sted, og der er brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, hvis den studerende ikke deltager i prøven, medmindre der er dispenseret i medfør af § 16, stk. 1.

Stk. 3. Reglerne om automatisk tilmelding til omprøve (2. prøveforsøg) fraviges, hvis den studerende ikke gives mulighed for at opfylde de krav, som er fastsat i medfør af § 13, stk. 1 og 3, inden 2. prøveforsøg afholdes. Den studerende tilmeldes snarest muligt til 2. prøveforsøg.

Stk. 4. I de tilfælde, hvor tilmelding til et fag forudsætter, at et tidligere fag er gennemført og bestået (faglig progression), skal den studerende, som ikke har bestået 1. og 2. prøveforsøg, automatisk tilmeldes til næste ordinære prøve (3. prøveforsøg) i forudsætningsfaget. Framelding til 3.

prøveforsøg kan ikke finde sted, medmindre der er dispenseret i medfør af § 16, stk. 1. Det skal sikres, at 3. prøveforsøg i forudsætningsfaget ligger forud for den ordinære prøve i det senere fag.

Stk. 5. Har den studerende ikke bestået en omprøve, som afholdes efter reglerne i stk. 1 og 2, eller ikke deltaget i en omprøve, jf. stk. 3, skal den studerende have mulighed for at deltage i næste ordinære prøve.

§ 16. Studienævnet kan dispensere fra reglerne om deltagelse og automatisk tilmelding til prøver og omprøver, jf. § 15, stk. 1-4, hvis der foreligger usædvanlige forhold. En studerende kan samtidig automatisk tilmeldes til et nyt prøveforsøg (1. eller 2. prøveforsøg).

Stk. 2. Om krav til dokumentation m.v. (fx lægeerklæring) for så vidt dispensationsansøgning efter stk. 1 eller § 14, stk. 6, henvises til CBS' regler for deltagelse i sygeprøve. Det anbefales at indsende ansøgningen hurtigst muligt af hensyn til sagsbehandlingsfrister. Se de aktuelle frister på studenterintranettet.

§ 17. Omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 2. Omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser som gælder for den ordinære prøve medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende syge- og omprøve (jf. stk. 3), eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til syge-/omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Stk. 3. Det er ikke muligt at fastsætte en anden prøveform for bachelorprojektet.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Såfremt der foranstaltes eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 19 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter § 36 eller § 41 i BEK nr. 670 af 19.06.2014 eller § 34 eller § 39 i BEK nr. 666 af 24.06.2012 (vedr. klager over bedømmelse), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver afholdes i videst muligt omfang efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for den ordinære prøve. Hvor dette på grund af prøvens karakter ikke er muligt, kan prøven afholdes efter de fastsatte afvigende bestemmelser for syge-/omprøven.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal den enkelte studerende individualisere sin del af besvarelsen på en sådan måde, at det sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse.

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

1. maksimalt antal deltagere i en gruppe
2. den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
3. kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, har en studerende mulighed for i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, erlægges begge dele som individuel prøve.

Stk. 7. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelses-grundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler, jf. § 21, stk. 3.*
- *Regler for akademisk redelighed, jf. § 4 i CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.*

Stk. 2. Det er ikke tilladt de studerende, at foretage lyd- og/eller billedoptagelser under en prøve eller under voteringen.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Følgende bestemmelser gælder desuden:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved alle skriftlige opgavebesvarelser, der er udarbejdet hjemme, skal der i de eksemplarer, der afleveres til bedømmelse, indsættes en forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 22, stk. 3, i eksamensbekendtgørelsen. Hvis

opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*.

Stk. 4. Hvor studienævnet beslutter, at en stedprøve skal afholdes på CBS' PC'er, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, og de tilladte hjælpemidler kan tilpasses, dog således at prøvens faglige niveau ikke ændres. Såfremt studienævnet benytter sig af denne mulighed, skal de studerende oplyses om de ændrede prøvevilkår senest 2 måneder før den endelige eksamensdato.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til studiesekretariatet, vedlagt nødvendig dokumentation.

Afholdelse af prøver i udlandet

§ 23. En studerende kan, når særlige forhold begrundes det, få tilladelse til at aflægge prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet. Om betingelserne herfor og om de bestemmelser, der gælder for sådanne prøver, henvises til CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet.

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne:

- Interne prøver bedømmes af en eller flere undervisere (eksaminatorer) udpeget af universitetet blandt underviserne på universitetet eller ved andre universiteter med samme eller beslægtede uddannelser.

- Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og én censor der er beskikket af Styrelsen for Videregående Uddannelser (ekstern censor).

Stk. 2. Det fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver, hvorvidt de er interne eller eksterne, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af prøverne gives bedømmelse efter bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelsen

§ 25. Ved prøver hvor bedømmelsen ikke meddeles umiddelbart efter prøvens afholdelse, skal bedømmelsen være offentliggjort senest 4 uger efter prøvens afholdelse, jf. dog stk. 2. I beregningen af de 4 uger indgår juli måned ikke.

Stk. 2. Ved bachelorprojekter, kandidatspecialer og masterprojekter skal bedømmelsen være meddelt senest 2 måneder efter, at projektet/specialet er indleveret til bedømmelse. I beregningen af de 2 måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 3. Studielederen kan fravige den i stk. 1-2 fastsatte frist, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres inden for den fastsatte frist, skal den studerende hurtigst muligt underrettes herom med en begrundelse herfor og oplysning om, hvornår bedømmelsen bliver meddelt.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. Hver prøve skal bestå for sig. For at bestå en prøve skal den studerende have opnået bedømmelsen 02 eller "Bestået".

Stk. 2. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan beståede prøver ikke tages om.

Stk. 3. Består en prøve af flere delprøver, er karakteren gennemsnittet af delkaraktererne afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen, jf. dog stk. 4. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 4. Hvis delkaraktererne tæller med forskellig vægt, er det angivet i prøveoversigten i § 5. I så fald er den samlede karakter summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med karakterens vægt, divideret med summen af vægtene og herefter afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 5. Er prøven opdelt i delprøver, kan hver delprøve tages om for sig. Dog kan beståede delprøver samt ikke-beståede delprøver, der indgår i beståede prøver, ikke tages om.

Stk. 6. Evt. krav om at der ved en eller flere delprøver skal være opnået mindst en bestemt karakter i skalaen, fremgår af § 7.

Stk. 7. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for uddannelsen sker på baggrund af de i prøveoversigten i § 5 angivne vægte.

Stk. 8. Ved fornyet deltagelse i prøver eller anden form for bedømmelse er den højest opnåede karakter gældende, jf. dog § 37, stk. 4, i BEK nr. 670 af 19.06.2014 og § 35, stk. 4, i BEK nr. 666 af 24.06.2012.

§ 27. En studerende har 3 prøveforsøg til at bestå en prøve, jf. dog stk. 2. Studienævnet kan tillade yderligere forsøg, hvis der foreligger usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. Den studerende skal deltage i 3. prøveforsøg i et fag, der ikke længere udbydes, senest 16 måneder efter at undervisningen i faget er afsluttet.

Stk. 3. En studerende, der anden gang skal have sin undervisningsdeltagelse bedømt, kan forlange at aflægge prøve i stedet. Undervisningsdeltagelse, hvortil der er knyttet praktiske øvelser, kan dog ikke erstattes af en prøve.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder eksamensbevis for gennemført uddannelse i overensstemmelse med kravene hertil i § 31 i BEK nr. 670 af 19.06.2014 og § 29 i BEK nr. 666 af 24.06.2012. Beviset skal være afsendt til den færdiguddannede senest 2 måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de 2 måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 2. Studerende, der forlader uddannelsen uden at have gennemført denne, har ret til at få dokumentation for de beståede dele af uddannelsen med angivelse af ECTS-point.

Orlov

§ 29. En studerende kan få orlov fra uddannelsen begrundet i personlige forhold. Om de nærmere regler for at få orlov samt de bestemmelser, der gælder for studerende på orlov, henvises til *Regler om orlov for studerende ved bachelor- og kandidatuddannelser på CBS*.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt på hhv. studieordninger.cbs.dk og [iden studieadministrative regelsamling \(SAR\)](#).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Studienævnet kan, når der foreligger særlige forhold, der begrundet dette, dispensere fra de bestemmelser i studieordningen, der ikke er bundet i bekendtgørelser, men alene fastsat af CBS.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Merit

§ 32. Beståede uddannelseselementer i uddannelsen ved et andet universitet ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

§ 33. Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, kan ansøge studienævnet om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer.

Stk. 2. Godkendelse af forhåndsmerit efter stk. 1 kan kun gives, hvis den studerende i forbindelse med ansøgningen om forhåndsmerit forpligter sig til, når de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er gennemført, at fremsende den fornødne dokumentation for, hvorvidt uddannelseselementerne er bestået eller ikke bestået, til hjemuniversitetet. Desuden skal den studerende give sit samtykke til, at hjemuniversitetet kan indhente de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen, hvis den studerende ikke selv kan fremskaffe dokumentationen.

Stk. 3. Når der foreligger dokumentation for, at de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er beståede, godkender hjemuniversitetet administrativt, at disse meriteres ind i uddannelsen ved universitetet.

Stk. 4. Efter forslag fra den studerende kan universitetet i de tilfælde, hvor de forhåndsmeriterede uddannelseselementer f.eks. ikke udbydes, foretage ændringer i forhåndsmeritten efter stk. 1. Den studerende har ansvaret for og initiativpligten til at sammensætte forslag til studieplan. Universitetet yder faglig støtte, hvis den studerende efterspørger dette. Studienævnsformanden kan i særlige tilfælde godkende ændringer i studienævnets afgørelser om forhåndsmerit. Stk. 5. Afgørelser efter stk. 1 og 4 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

§ 34. Uddannelseselementer, der ønskes overført fra andre uddannelser, overføres med udgangspunkt i den normerede studiebelastning angivet i ECTS-point fastsat i vedkommende studieordning. Der kan, af hensyn til uddannelsens opbygning, forekomme afvigelser mellem det ækvivalerende antal ECTS-point og det reelt overførte, idet uddannelsens samlede ECTS-point skal resultere i det i § 1, stk. 1, angivne antal ECTS-point.

Stk. 2. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen, overføres karakteren, der, hvis den er givet efter 13-skalaen, konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som "Bestået". Ved overførsel som "Bestået" indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgning om merit eller forhåndsmerit indsendes til studiesekretariatet, stilet til studienævnet, på et særligt skema vedlagt nødvendig dokumentation. Se vejledning om ansøgning om merit på studenterintranettet.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til reglerne i eksamensbekendtgørelsen og til vejledningen herom på studenterintranettet.

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede beståede danske uddannelseselementer kan erstatte dele af uddannelsen (merit) samt klager over studienævnets afgørelser af, om planlagte danske eller udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (forhåndsmerit), kan indbringes for et ankenævn for meritafgørelser, jf. bekendtgørelse nr. 1517 af 16. december 2013 om ankenævn for afgørelser om merit i universitetsuddannelser (meritankenævnsbekendtgørelsen).

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Ankenævnet for meritafgørelser, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Ankenævnet for meritafgørelser ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Ankenævnet for meritafgørelser træffer den endelige administrative afgørelse.

§ 38. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede beståede udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (merit), kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning indgives til rektor for CBS. Fristen for indgivelse af klager er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. CBS' afgørelse i henhold til stk. 1 kan af klageren indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS vil derefter videresende klagen til styrelsen, evt. ledsaget af en udtalelse. Såfremt CBS vælger at komme med en udtalelse, giver CBS klageren

lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Eventuelle kommentarer videresendes med de øvrige af sagens akter til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævns, studielederes og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Studieordningen gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2014 eller senere.

Stk. 2. 2013-studieordningen ophæves pr. 1. september 2014, jf. dog § 42.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2013-studieordningen eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2013-studieordningen, forbliver på 2013-studieordningen, således at den studerende færdiggør uddannelsen – herunder eventuelle ikke-beståede prøver på tidligere studieår – under 2013-studieordningen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Studerende, der er omfattet af stk. 1, skal tage prøverne på 6. semester under 2014-studieordningen.

Stk. 3. For studerende omfattet af stk. 1, gælder bestemmelserne i kapitel 2 og 3 i 2014-studieordningen; §§ 3-3A og §§ 14-16 i 2013-studieordningen forbliver dog i kraft i studieåret 2014/2015. Fra 1. september 2015 gælder §§ 14-16 i nærværende studieordning.

Stk. 4. Der udbydes prøver efter 2013-studieordningen, jf. stk. 1, for sidste gang i vinteren 2016/17. 16 måneder efter at undervisningen i det enkelte fag er afsluttet, udbydes der prøve i faget for sidste gang.